

דף קו.

עין משפט א. יו"ד סימן שצד פעיף ה

ה. ה. אחד מבני החבורה שמת תדאג כל החבורה פ.

עין משפט ה. או"ח סימן שטז פעיף א

א. א. הצד צפור דרור ע למגדל שהוא נצוד בו, וצבי לבית פ או למקום שנצוד בו צ חייב ואם אינו נצוד באותו מקום פטור אבל אסור.

דף קו:

עין משפט א.ב.ג.ד. או"ח סימן שטז פעיף א
עיין לעיל דף קו. עין משפט אות ה

- ס. משבת דף ק"ה ע"ב.
 - ע. שבת ק"ו במשנה. ובצפור דרור אם הכניסו לבית אינו נצוד ג"כ אבל למגדל נצוד. אבל עוף אחר שהכניסו לבית נצוד וחייב עליו. וצפור דרור הם הקטנים ביותר ודרים בענפי אילן ודרכו לדור גם בבתיים. ובצידה לא בעינן שיעור אפי' שצד צפור ודעתו לאכילה לא בעינן שיעור כגרוגרת, ברכי יוסף אות א'.
 - ז. ציפור שנכנס לבית דרך החלון אסור לסגור החלון הגם שאינו נצוד בבית, מ"מ אם זה בזמן הקור מותר לנעול החלון שאין כוונתו אלא להציל עצמו מקור, ואף דהוי פסיק רישיה בדרבנן מותר, אבל בשאר חיה ועוף שצידתם בבית מן התורה אסור לסגור החלון גם מפני הקור דזה הוי פסיק רישיה באיסור תורה, כה"ח אות ד'.
 - ח. מי שנזדמן לו מצות שילוח הקן בשבת הגם שאין בזה איסור צידה אלא רק איסור מוקצה אפ"ה אסור, וכ"ש לפי הזוהר שזה מעורר יללה למעלה שאין לעורר יללה בשבת ויו"ט, וגם לפי מש"כ הרש"ש על עץ חיים שער ט"ו פ"ג שלא לעשות מצוה זו בזמן מוחין דגדלות כגון בזמן התפלה ובזמן ספירת העומר כל מ"ט יום, וכן בין ר"ה עד שמיני עצרת, א"כ ה"ה גם בשבת ויו"ט שיש מוחין דגדלות אין מקום למצות שילוח הקן, כה"ח אות ח'.
 - פ. וה"ה לגנה או לחצר ונעל בפניו, רמב"ם פ"י הלכה י"ט.
 - צ. היינו שיכולים לתפשו בריצה אחת, וא"צ לישיב בנתיים, כ"כ המ"מ.
- השולה דגים מן הים לתוך ספל מים הרי זה חייב מדין צד, ואם עקרו מן הים לבריכה של מים הרי זה פטור, וצ"ל שפתח ממי הים לבריכה ועבר הדג ג"כ, דאם לקח אותו ביד כבר התחייב ומה יתן לו שהעביר אותו אח"כ לבריכה, הצד אריה אינו חייב עד שיכניס אותו לכיפה שהוא מקום שנאסר בה, כ"כ הרמב"ם בפ"י הלכה י"ט. וכן הצד ברשת רעועה אינו חייב.

עין משפט ה.

א"ח סימן שטז פעיף ב

ב. הצד צבי ישן או סומא חייב ק, אבל אם היה חיגר או חולה או זקן פטור אבל אסור.

הגה: המשסה הכלב אחר היה בשבת הוי צידה ר. וי"א אפי' בחול אסור לצוד בכלבים משום מושב לצים ש.

עין משפט ו.

א"ח סימן שטז פעיף ב

עין לעיל עין משפט אות ה

עין משפט ז.

א"ח סימן שטז פעיף ג

ג. כל שבמינו נצוד ת חייב עליו ואם אין במינו נצוד פטור א אבל אסור, ע"כ זכובים אע"פ שאין במינו נצודין אסור לצודן.

הגה: יש ליזהר שלא לסגור תיבה קטנה ב או לסתום כלים שזכובים נמצאים שם דהוי פסיק רישיה ג.

ויש מקילים ד במקום שאם יפתח הכלי ליטלם משם יברחו.

ק. שגם ישן וסומא דרכן להשמט כשמרגישיין יד אדם וע"כ הוי צידה גם בהם, אבל בחיגר או חולה פטור כיון שהם ניצודין ועומדין שאינם יכולים להשמט, ב"י.

ר. ברמב"ם פ' י' הלכה כ"ב המשלח כלבים כדי שיצודו צבאים וכיוצא וברח הצבי מפני הכלב והיה הוא רודף אחר הצבי או שעמד בפניו והבהילו עד שהגיע הכלב ותפשו הרי זה תולדת צד וחייב.

ש. והעושה כן אינו רואה בשמחת לויתן, כ"כ בד"מ אות ב'. ואם פרנסתו בכך אין איסור רק אם עושה כן לטיוול אז הוי מושב לצים, א"א אות ה'.

ת. הדבורים משמע מב"י דזה במינו נצוד, אבל שאר פוסקים חלקו עליו וכך דעת הגר"א בס"ק ו' שאין במינו נצוד.

וחגבים טהורים לדעת רש"י זה דבר שבמינו ניצוד, אבל לדעת הרמב"ם אינו כן, עכבר כתב בח"א כלל ל' אות ז' זה במינו ניצוד שיש כאלה שמשתמשים בעורן.

א. ואפי' צדן לעורן.

ב. אבל תיבה גדולה ס"ל להרמ"א דלכ"ע מותר, מ"א ס"ק ז', אבל הלבוש השמיט מילת קטנה והאיסור אפי' בגדולה. ואם משאיר חור קטן שיוכלו לצאת ממנו אפי' שאינו נראה לזכובים מותר, וכ"כ התוס' לגבי דבורים, כה"ח אות כ"ד.

ג. ואע"פ שאינו מתכוין פסיק רישיה הוא ואסור גם בדרבנן, כה"ח אות כ"ה.

ד. והב"ח פסק להחמיר, מ"א ס"ק ח', אבל הט"ז בס"ק ד' כתב דדוקא אם יש שם ודאי זכובים אבל בספק אם יש שם זכובים א"צ לבדוק אם נמצאים שם.

עין משפט זז.

או"ח סימן שטז פעיף ה

ה. צבי שנכנס לתוך הבית ^ה ונעל אחד בפניו חייב, ואם נעלו שנים פטורים ^ו, אבל אם אין אחד יכול לנעול לבדו שניהם חייבים ^ז.

הגה: ואם הדלת כבר סגורה מותר לנועלה במנעול.

עין משפט י.

או"ח סימן שטז פעיף ו

ו. ישב אחד על הפתח ומלאו והצבי בפנים, יכול השני לשבת בצדו ^ח, ואפי' אם עמד הראשון והלך ^ט, השני פטור וגם מותר ^י לו להמשיך לשבת שם, והראשון חייב.

ה. היינו נכנס מאליו, רש"י ור"ן, וכ"ש אם הכניסו לבית ונעל בפניו דחייב. ונעל היינו שסתם הדלת אפי' בלי מנעול, א"א אות יו"ד.

ו. דכתיב "בעשותה", ודרשו העושה את כולה ולא העושה מקצתה, וכיון שכל אחד לבד יכול לנועלו הרי עשה רק מקצתה.

ז. ואם האחד יכול לנעול לבדו והשני אינו יכול לבדו זה שיכול חייב וזה שאינו יכול הוי מסייע ואין בו ממש ופטור, רמב"ם פ"א, מ"א ס"ק י', וזה שאינו יכול פטור אבל אסור וכן הוא בכל מלאכות שבת, א"א אות יו"ד.

אם אחד יכול אבל עושה רק באצבע אחד הוי כאינו יכול, תוס' בדף צ"ג ע"א. אפי' נפתח הפתח אחרי שהצבי נצוד, הנועלו אח"כ שוב חייב, כה"ח אות מ'. וע"כ אסור להניח צבי בחצר או חיה אחרת לא קשור מע"ש דאז אסור לנעול הדלת בשבת.

ח. אף אם כוונתו בשביל הצבי מותר כיון שכבר נצוד ע"י הראשון, רמב"ן.

ט. היינו שהלך לתוך הבית דאם יצא בחוץ ע"י הפתח שעשה לו השני לצאת בחזרתו הוי צד, מ"א ס"ק י"א. ועיין בכה"ח אות מ"ד.

כתב המ"א שם בשם הרמב"ן דאם ישב על הפתח ולא ידע שצבי בבית ואח"כ נודע לו מותר לו לשבת שם עד שתחשך, וכ"כ בבן איש חי פ' וארא אות ד'.

י. אם נועל את ביתו לשומרו הגם שיש שם צבי ואינו מתכוון לצבי כתב הרשב"א דמותר, אך הר"ן חלק עליו, ואין להקל דגם אם מתכוין להיתר ונעשה האיסור הוי פסיק רישיה וחייב, וכ"כ הא"ר אות י"ד.

י. שהצידה כבר נעשתה, ואינו עושה אלא לשמירה, לבוש.